

Usulî

(Ö. 1538)

Dîvân edebiyatına çok sayıda şair yetiştiren Vardar Yenicesinde doğdu, öğrenimini tamamladıktan sonra cezbe kapıldı ve Mısır'da İbrahim Gülşenî'ye bağlandı. Şeyhî'nin ölümü üzerine yeniden memleketine geldi. Bazan Yenice'de bazan da

akıncı beylerinden Abdî Bey'in yanında bulundu. Abdî Bey'e musahiplik yaptı ve onun yanında Öldü (945/1538). Usulî, derviş meşrep bir şairdir. Divanı 1990 yılında Mustafa İsen tarafından Erzurum'da yayınlanmıştır.

Dîvân'dan

Gazeli

(*Büyük Türk Klasikleri, c. III, s. 282*)

Feilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

1. Mutassıl sanma bizi cevr ü cefânın kuluyuz
Dostum gah cefâ gâhî vefânun kuluyuz	1. Bizi, sürekli cevr ve cefânın kulu sanma.
Dostum bazan cefânın, bazan da vefânın kuluyuz.
2. Şâli-ı hüsn oldun ise devlete mağrur olma
Hey begüm biz dahi seni yaradanın kuluyuz	2. Güzellik sultanı oldun diye devletinden gurur
lanma. Ey beğim, biz de seni yaradanın kuluyuz.
3. Sana baş eğmezüz âzâdeyüz ey çarh amma
Doğrusun diyelüm ol serv-i revanim kuluyuz	3. Ey felek, sana baş eğmeyiz, hürüz biz; ama doğ
rusunu söylemek gerekirse o selvi yürüyüşlü
güzelin kuluyuz.
4. Bir büt-i Çine gönül verdük ise ey zâhid
Bize kâfir deme biz dahi Hudânun kuluyuz.	4. Ey sofü! Çin güzeline gönül verdik diye bize
kâfir deme, biz de Tanrı'nın kuluyuz.
5. Çün bekası yog imiş tâc u kabayı nidelüm
Bu fena dünyede bir köhne abanim kuluyuz	5. Madem ki, sürekli değilmiş, sultan tacım, kürkü-
nü ne yapalım. Bu yokluk dünyasında eski aba bir
hırkanın kuluyuz biz.
6. Kimisi şah u kimi beg kimi paşa geçinür
Ey Usulî hele biz dahi filânun kuluyuz	6. Ey Usulî! Bu dünyada kimi sultan, kimi bey,
kimi paşa geçinir. Ne yapalım, biz de Tanrı'nın
kuluyuz işte.

Gazel II

(c. III, s. 283)

Fâilâtün FâilâtünFâilâtünFâilün

1. Âşk odundan şem gibi dinmedi yaşum benim
Ah kini onulmadı bağnmdaki başımı benüm
 2. Zehr-i kalır ile felek tasın tolular içmeğe
Bezm-i mihnetde bulunmadı ayakdaşum benüm
 3. Künc-i gamda yâr-i canını gönlümün eğlencesi
Derd ü mehnet yoldaşımı gamdurkan daşum benüm
 4. Ben ölüp hâk ohcak erbâb-ı aşkın bezmine
Kâse olmazsa acebdür bu sınık başum benüm
 5. Ni'met-i dünyâya bakmadum Usûliolalı
Künc-i milnet meskenüm derd ü belâ aşum bölüm
1. Benim gözyaşını, mum gibi aşk ateşinden kesilmedi. Ne yazık ki, benim bağı undaki yara da iyileşmedi.
 2. Gök kubbe tasının öldürücü zehiri ile doldurulmuş kadehleri içmeğe, mihnet meclisinde bana arkadaş bulunmadı.
 3. Gam köşesinde gönlümün eğlencesi, can dostum, acı ve ızdırap yoldaşım, kardeşim gamdır.
 4. Ben ölüp toprak olunca, bu kırık başım aşk meclislerine içki sunmak için.
 5. Usûli olalı, dünya nimetlerine bakmadım. Sıkıntı köşesinde oturuyorum. Benim aşım dert ve belâdır.

